

CASE FED BLEV ETABLERET I 2006 OG VAR MYC4'S FØRSTE FORMIDLER. FED HAR NU 40 ANSATTE OG HAR FORMIDLET OVER 800 LÅN. MALET FOR 2008 ER AT FORMIDLE LÅN FOR OVER 1 MIO. EURO TIL FORRETNINGER I UGANDA.

Robert Wakabi er en af grundlæggerne af Foundation for Entrepreneurship Development (FED) i Uganda.

Det afrikanske lånemarked

Det afrikanske banksystem er det mindste i verden, og der er derfor meget begrænset konkurrence. Regeringen i mange lande i Afrika lægger begrænsninger på udenlandske bankers muligheder for at operere i landene og skaber derved en monopollignende situation med manglende fordelingskapacitet og ikke konkurrencedygtige renter og gebyrer. En ny undersøgelse foretaget af Verdensbanken¹ konkluderer, at vanskelighederne ved at få adgang til overkommelig finansiering er en af hovedårsagerne til, at kontinentets private sektor har så svært ved at udvikle sig. I undersøgelsen peges der på, at det er tvingende nødvendigt at udvide omfanget af finansielle ydelser, betalingssystemer og forsikrings- og kreditmuligheder til en bredere del af befolkningen, og at der ligger en særlig udfordring i, at landbefolkningerne er meget spredte, og at de fleste økonomiske aktiviteter har en uformel karakter.

Taberne er ikke de store selskaber. Omfanget af den til rådighed værende finansiering til disse selskaber mere end dækker deres behov. Taberne er de mellemstore (100-250 medarbejdere) og små (1-100 medarbejdere) virksomheder, som har store problemer med at opnå finansiering. De er ofte nødt til at gå til lokale pengeudlånere og ender med at blive udnyttet på grund af de ikke-gennemsigtige lånevilkår. Det går ud over ikke bare den enkelte entreprenør, men også den generelle udvikling i regionen.

Rentesatser på op til 280% er ikke ualmindelige hos de lokale pengeudlånere, men disses ydelser er enkle og hurtige, og de kan være ekstremt fleksible, når behovet for penge opstår. For de fleste små forretninger vil det at låne penge hos en lokal pengeudlåner dog oftest føre til uændret eller nedsat indkomst på grund af de urimelige vilkår, der fastholder dem i fattigdommen.

Mikrofinansiering

For de mange mikroforretninger – typisk enkeltmandsforretninger – er der et alternativ. Afrika oplever vækst inden for mikrofinansieringsinstitutter (MFI), der arbejder ud fra den antagelse, at hvis disse mennesker får adgang til kredit, vil de kunne udvide deres forretning, stimulere den lokale økonomiske vækst og ansætte deres mindre initiativrige naboer og dermed bidrage til en hurtig økonomisk udvikling.

MFI'erne tilbyder kredit til fattige – oftest lån på under 100 dollar². Et sådant lån er tilstrækkeligt til, at en hårdtarbejdende mikroentreprenør kan starte eller udvide en

1. Making Finance Work for Africa, Verdensbanken, november 2006

2. First Step Initiative, www.firststepinitiative.org; Paris Microfinance Network, parismfn.org

lille forretning med f.eks. kurvefremstilling, kyllingeopdræt eller indkøb af produkter fra en grossist til videresalg på det lokale marked. Mikrofinansieringsmodellen har vist, at fattige mennesker, hvis de får chancen, er i stand til at ændre deres eget liv radikalt. Det bedste eksempel er fra Bangladesh, hvor Grameen Bank siden 1983 har ydet mikrokreditter til næsten 7,5 mio. låntagere og derved har gjort det muligt for selv de allerfattigste at løfte dem selv ud af fattigdommen.

Der er mange former for MFI'er: kreditsammenslutninger, kommercielle banker og – hvad der oftest er tilfældet – ikke-statslige organisationer (ngo'er). Ngo'er, der fungerer som MFI, står ofte over for den naturlige udfordring, at de er afhængige af bidragsydere til at forsyne dem med lånekapital, hvilket er en uholdbar situation og kan medføre beskyldninger om at drive åger med velgørenhedsmidlerne. Mens ngo'erne har den fordel, at de er tæt på lokalsamfundene og dermed de mennesker, der har brug for mikrofinansiering, konkluderes det i en ny analyse af danske ngo'er og mikrofinansiering³, at de i kraft af deres aktiviteter burde indtage en rolle som stiftere snarere end formidlere af disse ydelser.

Mikrofinansieringsdilemmaet

Mange MFI'er anvender social sikkerhedsstilling i form af "peer"-grupper til at sikre tilbagebetaling af lån. Låntagerne udtager lånene i grupper, og hvis en låntager ikke kan tilbagebetale sit lån, bliver hele gruppen normalt straffet og kan i nogle tilfælde miste retten til at optage lån i fremtiden. Dette gruppepres gør, at låntagerne er yderst selektive med hensyn til både valg af gruppemedlemmer og fuld og rettidig tilbagebetaling af lånene. Rentesatser på 30-70% til dækning af MFI'ens omkostninger er ikke ualmindelige som følge af mikrofinansieringens transaktionsintensive karakter, men det er ikke desto mindre at foretrække frem for de ublu renter, de lokale pengeudlånere kræver.

Mens der gennem mikrofinansiering er opnået en hel del i byer og områder nær byer, er udviklingen i udbuddet af finansielle ydelser i mindre tæt befolkede landområder gået langsomt. 84% af befolkningen syd for Sahara bor i landområder, og forskellen mellem indkomsterne i by- og landområder er fortsat stigende⁴. I en undersøgelse foretaget af FN's afdeling for økonomiske og sociale anliggender (DESA)⁵ konkluderes det, at Afrika og Latinamerika har oplevet de største uligheder i indkomst inden for de seneste årtier. Under den økonomiske krise i 1980'erne og 1990'erne er det gået ulige meget ud over dem på bunden af indkostskalaen, de mest udsatte. Og de steder, hvor nationalindkomsten er steget, er det dem på toppen, der har fået mest ud af det, mens de fattige ikke har fået meget – eller slet intet.

Verdensbanken⁶ anerkender, at disse uligheder er en væsentlig hindring for gennemførelsen af FN's 2015-mål (Millennium Development Goals) og har udtalt, at "spørgsmålet om lighed skal sættes i centrum for både diagnose og politik". Ligeledes har det britiske ministerium for international udvikling udtalt, at "ulighed har en betydning for opnåelsen af 2015-målene"⁷. Ulighederne i landene syd for Sahara er årsag til MYC4's beslutning om at prioritere aktiviteter i landråderne fra 2009 i forbindelse med identifikation og udvælgelse af forretningsmuligheder.

Bæredygtig finansiering

Mens velgørenhedsdonationer har været én måde at løse fattigdomsproblemet i Afrika på, er tankegangen bag både mikrofinansiering og MYC4 at skabe et incitament for enkeltpersoner til at løfte dem selv ud af fattigdommen. Dette svarer til forskellen mellem at give en mand en fisk (og han vil komme tilbage dagen efter for at få en ny fisk) og at lære ham at fiske (hvorefter han kan brødføde sig selv). Det første redder liv og er en nødvendighed, når det drejer sig om at hjælpe de allerfattigste. Det andet er en bæredygtig løsning, der er møntet på de mange små entreprenører, og det er en forudsætning for at skabe vækst i Afrika. Det er denne gruppe, MYC4 arbejder for at nå.

I den vestlige verden er finansieringsinstitutter forpligtet ved lov til at informere deres kunder om de samlede låneomkostninger, udtrykt ved en årlig procentsats (APR). Dette sikrer gennemsigtighed og fungerer som en finansiell udgave af

3. Mikrofinans – De Danske NGO'ers arbejde og erfaringer af Projektrådgivningen, maj 2007, finansieret af Danida

4. Combating inequality in Africa i *Africa Renewal*, Vol. 20 #2 (juli 2006), s. 16

5. The Inequality Predicament, 2005, FN's afdeling for økonomiske og sociale anliggender (DESA)

6. 2006-udgaven af Verdensbankens årlige rapport om verdens udvikling

7. Arjan de Haan, social udviklingskonsulent i det britiske ministerium for international udvikling, i *NEPAD Dialogue*, en publikation fra New Partnership for Africa's Development (NEPAD)

McDonald-indekset. I Afrika er långiverne ikke forpligtet til at informere deres kunder om de samlede omkostninger ved at optage lån, hvorved låntagerne ikke har mulighed for at sammenligne lånetilbud og løber en stor risiko for at forpligte sig til urimelige betalingsbetingelser.

Som led i det overordnede mål om at fjerne hindringer og sikre retfærdige betingelser for små virksomheder i Afrika slår MYC4 til lyd for indførelsen af en årlig procentsats (APR) i Afrika, således at låntagerne på forhånd kender den effektive rente, de vil blive pålagt.

MYC4

Med fokus på forretning som drivkraft bag indsatsen for at afskaffe fattigdom giver MYC4 investorerne adgang til en dynamisk platform med henblik på at skabe og støtte nye forretningsmæssige initiativer og innovation i Afrika. MYC4 tilvejebringer finansiering til dem, der ellers ikke har adgang til finansiering, bringer mennesker sammen om forretningsaftaler på de bedste markedsvilkår og med internettet som katalysator for forandring.

MYC4 arbejder for at blive en global platform, der forener kapital, mennesker og erfaring i en fælles indsats for at fremme bæredygtige forretningsmuligheder i Afrika.

MYC4's mål er at blive den første virksomhed i verden, der ejes af verden, dvs. med jordens 6,6 mia. beboere som aktionærer. Ved udgangen af 2008 håber MYC4 at have 25.000 investorer og formidle investeringer for 12,5 mio. euro i over 5.000 virksomheder i Afrika.

MYC4 har hovedsæde i København og et it-udviklingscenter i Ugandas hovedstad, Kampala. MYC4 A/S blev stiftet i maj 2006 som et joint venture mellem Mads Kjær, Kjaer Group A/S, og Tim Vang.

For ydeligere information kontakt venligst:

Alette Heinrich Pramming

Head of Communications
MYC4 Danmark

MYC4 A/S

Frederiksholms Kanal 4, 4.
1220 København K

Telefon: +45 7026 2015

Fax: +45 4926 2015

E-mail: info@myc4.com

www.myc4.com